

Neerlandistiekdagen 2020

Promoveren kun je leren.

Alex Reuneker (a.reuneker@hum.leidenuniv.nl)

Universiteit
Leiden

Inhoud

1. Wat is promoveren?
2. Hoe begint een promotietraject?
3. Hoe pak je het onderzoeksproject aan? De praktijk.
4. Hoe eindigt een promotietraject?
5. Tips

1. Wat is promoveren?

- Transitie van doctorandus ('hij die nog doctor moet worden') naar doctor.
 - Bachelor (*of science/arts*)
 - (Research) master (*of science/arts*)
 - Promoveren (*PhD*)
- *Promoveren*: het moment dat je tot doctor wordt benoemd.
- Het is in Nederland gangbaar om met *promoveren* het gehele onderzoekstraject aan te duiden.
- Waarom zou je willen promoveren?

2. Hoe begint een promotietraject?

- In tegenstelling tot een bachelor- en masteropleiding is een promotietraject *meestal* een betaalde baan.
 - Promotieonderzoek in een groter project
 - Hoogleraar/universitair (hoofd)docent heeft een gesubsidieerd onderzoeksproject en stelt daarbinnen een of meerdere promovendi en/of *post-docs* aan.
 - Zie <https://www.academictransfer.com/nl> en de vacaturepagina's van de individuele universiteiten.
 - Promotieonderzoek op basis van een financiering
 - Om kans te maken op een beurs, dien je een onderzoeksvoorstel te schrijven.
 - NWO
 - Lerarenbeurs: <https://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/promotiebeurs+voor+leraren>.
 - Promoties in de geesteswetenschappen: <https://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/sgw/promoties-in-de-geesteswetenschappen1/promoties-in-de-geesteswetenschappen.htm>
 - Beurzen bij onderzoeksgroepen/*graduate schools* (zie pagina's van individuele universiteiten).
 - KNAW
 - Experiment met *promotiestudenten* (Rijksuniversiteit Groningen, Erasmus Universiteit Rotterdam)
 - Geen werknemers, wel vergoeding
 - Geen onderwijstaak
 - Promotieonderzoek in eigen tijd

2. Hoe begint een promotietraject?

- In mijn geval:
 - Project *Tekstbegrip en gevoel*, Universiteit Utrecht (2012)
 - Subsidieronde *Landelijke Onderzoeksschool Taalwetenschap (LOT)*; 2013)
 - Promotievacature *Centre for Language Studies (CLS)*, Radboud Universiteit (2013)
 - Promoties in de Geesteswetenschappen (2013, 2014)
 - NWO Vrije Competitie (met onderzoeksgroep; 2013)
 - Promotiebeurs voor leraren (2014)
 - Toekenning begin 2015, start september 2015
 - Twee dagen docent (informatica) op hogeschool
 - Drie dagen promotieonderzoek (waarvan een dag niet gefinancierd)

2. Hoe begint een promotietraject?

- Eerste stap: in overleg met een (universitair hoofd)docent of hoogleraar een onderwerp bepalen.
- Onderzoeksvoorstel
 - Onderzoeksvraag
 - Welke grammaticale constructies worden in het Nederlands gebruikt om conditionele relaties (*als, dan*) te uiten en hoe beïnvloeden deze verschillende constructies de overtuigingskracht van argumentatie?
 - Twee invalshoeken
 - Conditionaliteit als essentieel onderdeel van redeneren, argumenteren en overtuigen (cognitieve taalkunde, *framing*)
 - ‘Als je op tijd wilt zijn, moet je nu vertrekken.’
 - Een verscheidenheid aan grammaticale vormen die ogenschijnlijk hetzelfde uitdrukken (constructiegrammatica)
 - ‘Als je je kamer opruimt, krijg je een snoepje’ vs. ‘Ruim je kamer op en je krijgt een snoepje’ (vs. ‘Je krijgt een snoepje, mits je je kamer opruimt’ et cetera)
 - Deelvragen
 1. Welke conditionele constructies worden in het Nederlands gebruikt om argumenten te presenteren?
 2. Hoe zijn de grammaticale eigenschappen van conditionele constructies gerelateerd aan het argument dat ze presenteren?
 3. Welke invloed hebben de grammaticale eigenschappen van conditionele constructies op de overtuigingskracht van een argument?
 - Methodologie
 - Corpuslinguïstiek (in kaart brengen van grammaticale eigenschappen van voorwaardelijke bijzinnen)
 - Experiment (toetsen van invloed op overtuigingskracht)
 - Tip: een onderzoeksvoorstel schrijf je voor een beurs, dus pas het voorstel daarop aan.
 - Een voorstel voor een taalkundebeurs is anders dan een voorstel voor een wetenschapsbrede beurs.

3. Hoe past i

- Theorie
 - Begin bi
 - Beantwo
- Praktijk
 - Werp ee
 - in kaart
 - bepalen
 - Heroriën
 - Scher
 - Pas de met
 - Plan globaal op
 - Doe er (niet te v

DE VOLKSRANT 7

**'If he had not, he could not have made the thumb-mark' –
Epistemic conditionals in detective fiction**

Different types of relations can be found between subordinate and main clauses in conditional sentences, such as predictions from cause to effect, and epistemic inferences from argument to conclusion. Dancygier and Sweetser (2005) suggest that such relations are not evenly spread between text genres. Rather, they hypothesise that epistemic conditionals are more frequently found in detective fiction than in other texts, because detectives need to infer conclusions based on clues found. In this paper, I test this hypothesis by means of a corpus study of detective fiction and general fiction. It will be shown that the use of epistemic conditionals is indeed associated with detective novels, but it is also observed that they are not used exclusively for reasoning.

Keywords: *epistemic conditionals, reasoning, if-clauses, detective novels, fiction*

1. Introduction

In their seminal work on English conditionals as 'mental space networks', Dancygier and Sweetser (2005) offer an analysis of various types of conditionals. They argue that *if*-clauses set up a mental space that signals the type of relation between the antecedent and consequent, which can hold either in the content, epistemic, speech-act or metalinguistic domain. In this paper, the hypothesis is tested that epistemic conditionals occur more frequently in detective fiction than in other types of fiction,

st aan?

et vakgebied
ntie te

regover-

3. Hoe pak je het onderzoeksproject aan?

- Heroriënteren

- Verschillende typen voorwaardelijke bijzinnen, gebaseerd op relatie tussen hoofd- en bijzin
 - *Als Mary gaat*, dan gaat John ook. (inhoudelijk, oorzaak-gevolg)
 - *Als ze gescheiden is*, is ze getrouwd geweest. (epistemisch, argument-conclusie)
 - Er liggen koekjes op de tafel *als je trek hebt*. (pragmatisch, context-taalhandeling)
- Relaties zijn van invloed zijn op typen argumenten (cf. deelvraag 2)
 - Ingang ontdekken: bestaande classificaties gaan bijna exclusief over het Engels en zijn niet op transparante wijze op data gebaseerd.
 - In overleg met promotor en copromotor: aanscherpen hoofdvraag.

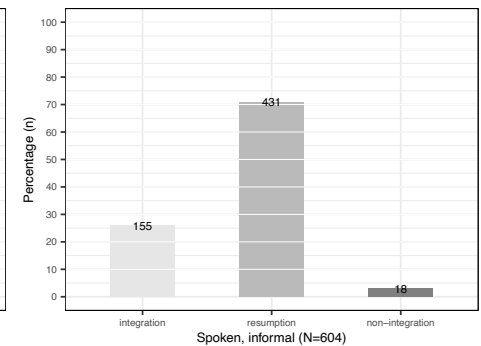
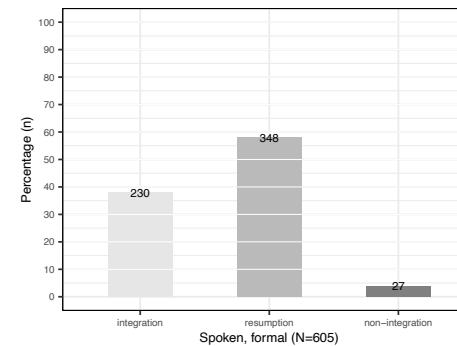
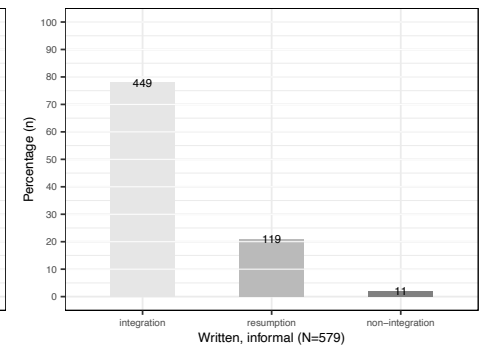
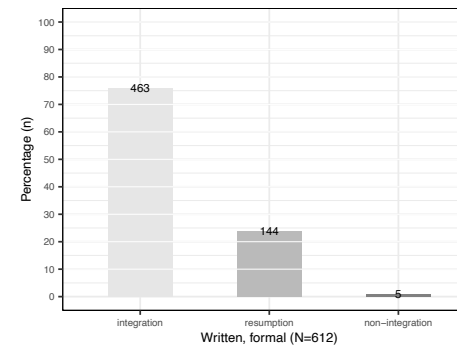
3. Hoe pak je het onderzoeksproject aan?

- Na aanscherpen, literatuurstudie
 - Theoretische perspectieven op voorwaardelijke bijzinnen
 - Kun je een talige constructie (als p , dan q) analyseren in waarheidstermen ($p \rightarrow q$)?
 - In natuurlijke taal impliceer je, op zijn minst, dat je p niet vaststelt met de uitspraak (dat is niet hetzelfde als uiten dat je niet weet of p waar is) en dat er een relatie tussen p en q bestaat.
 - Classificaties van voorwaardelijke bijzinnen en hun grammaticale eigenschappen
 - Welke relaties tussen hoofd- en bijzin worden onderscheiden in de literatuur?
 - Direct, indirect
 - Inhoudelijk, epistemisch, pragmatisch (en metalinguïstisch)
 - Compleet, gedeeltelijk, onbepaald
 - Hypothetisch, herhaaldelijk, pragmatisch
 - Et cetera
 - Welke grammaticale eigenschappen worden met de typen in verband gebracht?
 - Werkwoordstijden, zinsvolgorde, syntactische integratie, modale hulpwerkwoorden en bijwoorden (en focuspartikels, aspectualiteit, zinstypen; alle classificaties gaan primair over het Engels).
 - ‘Als hij doorvecht *zullen* we hem vermoorden’, kondigt de komende man alvast aan in interviews. (vs. *will* in Engels)
 - ‘Als je trek hebt, *liggen er* koekjes op tafel.’ vs. ‘Als je trek hebt, *er liggen* koekjes op tafel.’

3. Hoe pak je het onderzoeksproject aan?

- Corpusonderzoek (jaar 2-4)
 - Vergaren van data (circa 5000 voorwaardelijke zinnen; herstructureren en doorzoekbaar maken van corpora).
 - Annoteren van de grammaticale eigenschappen die in de literatuur genoemd worden (deels op basis van *pre-processing*).
 - Tweede onderzoeker *sample* laten annoteren en berekenen betrouwbaarheid van annotaties.
 - Hoofdstuk schrijven over de distributie van de grammaticale eigenschappen in relatie tot modus en register.
 - (Deelartikelen maken van dat hoofdstuk.)

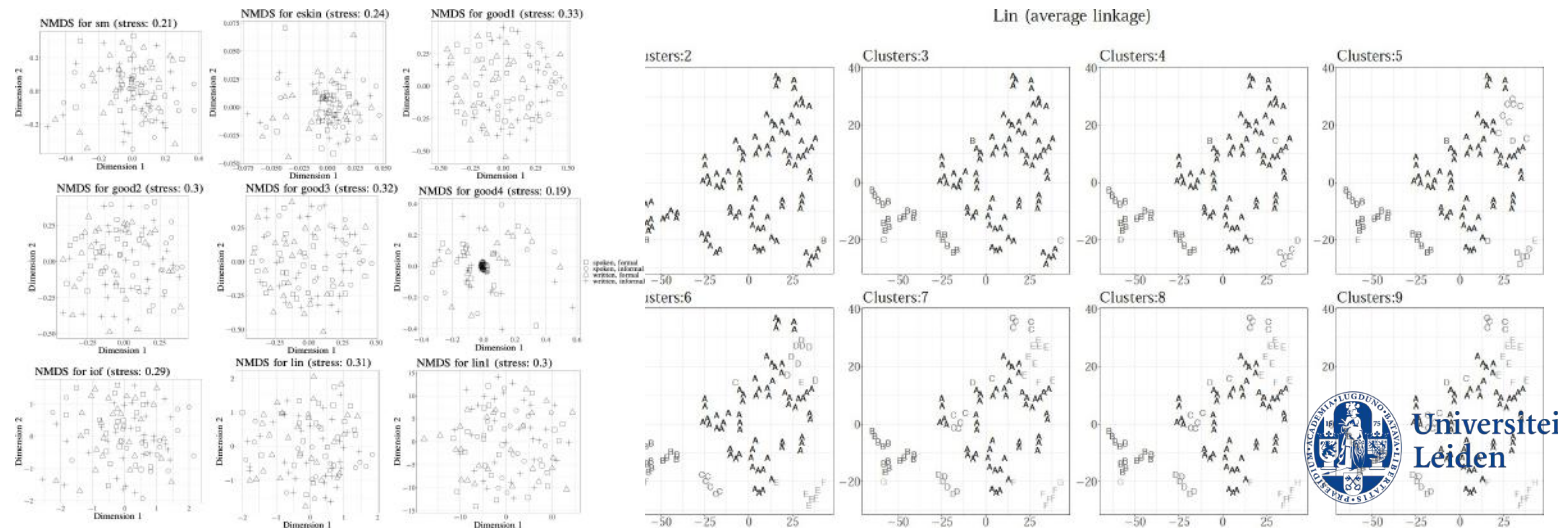

3. Hoe pak je het onderzoeksproject aan?

ok in deze tabel		Sorteren op sleutel: Geen		5																																			
id	url_3_file	arg_file	mode	register	genre	construction	query	pre	sentences	post	neg_a	neg_c	cmd	lms_a	lms_c	lms_a_lrd	lms_c_lrd	mod_aux_a	mod_aux_c	mod_adv_a	mod_adv_c	mod_a	mod_c	asp_a	asp_c	sub_a	sub_c	cls_ord	syn_int	sen_type	com	loc_per	loc_type						
1	954	WR-U-E-A_chats_060_pjn.txt	WR-U-E-A-000000061.txt.xml_NL	written	informal	chat_sms	als	basid	...	en dan meure leden zwaaien	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	kunnen	moeten	no	dynamic	deontic	achievement	activity	2ps	1ps	sentence_final	sentence_final	declarative	no	no								
2	5000	comp-g-int-dis-rbr.txt	hw00214.txt	spoken	formal	politics	als	basid	nou uh ik ik hoop dat u me uh niet nog meteen op e...	kom zo drie uur de busnatie weg te spreken.	no	no	yes	present_simple	past_simple	dti	ovt	kunnen	zullen	no	dynamic	epistemic	state	state	3ps	1ps	sentence_final	sentence_final	declarative	no	no								
3	142	comp-g-spo-tel.txt	hw00818.txt	spoken	informal	telephone	als	basid	nee maar kijk ik vind...	is anders als je zegt van nou ik ben met erfor te...	ja	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	no	no	no	no	no	no	active	state	2ps	1ps	sentence_final	sentence_final	declarative	no	no						
4	156	comp-g-spo-brn.txt	hw00674.txt	spoken	formal	news	als	basid	en dat moet een enorme stumper hebben gezet op de...	en waken de leden waarschijnlijk ook hechtst!	no	no	syntactic	yes	past_perfect	past_perfect	vft	vft	no	no	no	no	no	no	accomplishment	achievement	3ps	3ps	sentence_initial	integration	declarative	no	no						
5	3820	comp-g-spo-tel.txt	hw00837.txt	spoken	informal	telephone	als	basid	is toch wel echr ja.	ah zo ja nuja baderand gaan skalen dan heb je l...	no	no	yes	present_simple	present_perfect	dti	vft	no	no	no	no	no	no	no	no	active	accomplishment	3ps	2ps	sentence_initial	resumption	declarative	no	no					
6	3616	WR-X-G-A_discussion_lists_newskers_17000_pjn.txt	WR-X-G-A_discussion_lists_newskers_367038.txt_NL	written	informal	discussion_list	als	basid	quote:Captain Protin schreef op 21 oktober 2004 e...	Maar dat zou niet zo goed geloven voor de voorster d...	no	no	syntactic	syntactic	yes	past_perfect	past_perfect	vft	vft	no	no	no	no	no	no	accomplishment	achievement	3ps	3ps	sentence_initial	integration	declarative	no	no					
7	3659	comp-g-spo-52.txt	hw00488.txt	spoken	informal	face_to_face	als	basid	ja dat bedoel ik.	je in zeg maar dat ik een week keijt bent als je na...	ja	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	wilten	no	no	dynamic	no	state	state	2ps	2ps	sentence_final	sentence_final	declarative	no	no							
8	1857	WR-P-P-Q_newspapers_45000_pjn.txt	WR-P-P-Q-0000004521.doc.xml_NL	written	formal	newspaper	als	basid	Aarhen - Niet Marc Dutroux, maar de toernaaige r...	Als de (binnen)achter eind IS baten zijn... shawellus... maar als je het fiet erg vrt op ik stopen nu en ik ik ik die uh ja nu ik van vltres goed... xoo of we zijn best dat staat... en dan dat op...	no	no	yes	past_perfect	past_perfect	vft	vft	no	no	no	no	dynamic	activity	accomplishment	3ps	3ps	sentence_initial	integration	declarative	no	no								
9	93	WR-U-E-A_chats_550_pjn.txt	WR-U-E-A-000001260.txt.xml_NL	written	informal	chat_sms	als	basid	daar heijf ik ook niet aan	die sloop lakt!	syntactic	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	no	no	no	no	no	no	no	state	activity	2ps	1ps	sentence_initial	integration	declarative	no	no						
10	924	comp-g-int-dis-rbr.txt	hw00142.txt	spoken	formal	politics	als	basid	ja voorzter minster zegt we moeten alert zijn e...	dat uh de discussie is waancoer we nu...	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	no	no	no	no	no	no	no	no	active	state	1ps	3ps	sentence_initial	resumption	declarative	no	no					
11	4308	comp-g-spo-02.txt	hw00799.txt	spoken	informal	face_to_face	als	basid	maar toen zeg jij ook van oop...	en en wat ons de b5 w ab jct Klad fise	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	no	no	no	no	no	no	no	no	achievement	activity	1ps	2ps	sentence_final	non_declarative	interrogative	conditional	question	no	no			
12	3986	WR-P-E-A_discussion_lists_470000_pjn.txt	WR-P-E-A-0000000763.doc.xml_NL	written	informal	discussion_list	als	basid	Denk jij dan dat je hom een paazer abet om tegen...	Als je dat geocht zal het jalle problemen zeker zo ik denk dat dat uh de discussie is waancoer we nu...	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	no	no	no	no	no	no	no	no	epistemic	state	activity	2ps	3ps	sentence_initial	integration	declarative	no	no				
13	4783	comp-g-int-dis-rbr.txt	hw00198.txt	spoken	formal	politics	als	basid	en dan is ineen een heel klein jongste van vier...	ik bedoel onderzoek wat de afgepopen jaren heeft pl...	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	no	no	no	no	no	no	no	no	no	epistemic	activity	achievement	1ps	1ps	sentence_initial	resumption	declarative	intercalated	method for mod. or most text?	no	no	
14	3695	WR-X-A-A_journals_002_pjn.txt	WR-X-A-A-journals_bt_mem_006.txt_NL	written	formal	journal	als	basid	Opvallend genoez hebben deze personen echter ook...	Mogelijk is een onderzoek dat als ouders vader sooms een...	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	no	no	no	no	no	no	no	no	epistemic	epistemic	state	state	3ps	3ps	sentence_final	sentence_final	declarative	zeker	zeker	exstive	no	no
15	1105	comp-g-spo-tel.txt	hw00655.txt	spoken	informal	telephone	als	basid	...	en als dat dus in Almeria ook zou zijn dan kan dat...	no	no	yes	past_simple	present_simple	ovt	dti	zullen	kunnen	best	epistemic	epistemic	state	state	3ps	3ps	sentence_initial	resumption	declarative	no	no								
16	1035	WR-U-E-D_sms_110_pjn.txt	WR-U-E-D-0000000227.txt.xml_NL	written	informal	chat_sms	als	basid	wee wyken do hande m' k kan wel na hande kanten?	no niet als tu... is lout...	no	no	syntactic	yes	present_simple	na	dti	na	no	na	na	no	na	na	na	na	na	state	na	3ps	na	sentence_final	non_declarative	exclu_other	adverbial	consequence	no	no	
17	1207	WR-U-E-A_chats_130_pjn.txt	WR-U-E-A-0000001154.txt.xml_NL	written	informal	chat_sms	als	basid	...	ik ga met eten en deump met 95 ik kan... uh moet jhm... wasst op je de wif zeggen moet in doe...	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	kunnen	no	no	dynamic	no	state	activity	1ps	1ps	sentence_final	sentence_final	declarative	no	no								
18	1361	comp-g-spo-02.txt	hw00748.txt	spoken	informal	face_to_face	als	basid	uhm ja.	en en wat ons de b5 w ab jct Klad fise	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	wilten	moeten	no	dynamic	deontic	state	accomplishment	2ps	2ps	sentence_initial	integration	declarative	no	no								
19	3941	comp-g-int-dis-rbr.txt	hw00235.txt	spoken	formal	politics	als	basid	maar je moet wel succesaveijk...	zag overgens de in de rindig van mevrouw Scheer... maar wordt verwardend als er veruogens...	no	na	yes	present_simple	na	dti	na	mogen	na	na	deontic	na	activity	na	1ps	3ps	subordination	subordination	na	no	no	no	no						
20	3186	comp-g-spo-02.txt	hw00284.txt	spoken	informal	face_to_face	als	basid	ah ja.	ja	no	no	yes	present_simple	present_simple	dti	dti	no	no	no	no	no	no	no	no	no	no	no	no	no	no	no	no	no	no				

3. Hoe pak je het onderzoeksproject aan?

- Inzetten computationele methoden (jaar 4-5)
 - Onder andere *machine learning* (clusteranalyse, dimensiereductie) om tot een 'bottom-up'-classificatie van voorwaardelijke zinnen te komen.
 - Combineren van onderzoeksgebieden.
 - Hoofdstuk over dataclassificatie en -evaluatie; beantwoorden van de hoofdvraag.

4. Hoe eindigt een promotietraject?

- Theorie
 - Beantwoord de deelvragen, de hoofdvraag en schrijf een boek.
- Praktijk
 - Je probeert zo goed mogelijk in kaart te brengen welke factoren van belang zijn in relatie tot je onderzoeksvraag en geeft een antwoord.
 - Je hebt nieuwe inzichten, maar ook nieuwe vragen gegenereerd.
- Vervolg
 - Je vergaart commentaar op je proefschrift (promotoren, commissie).
 - Je verdedigt je proefschrift.

4. Tips

- meestal toch goed comm
- Bezoek conferenties en p
 - Bezoek cursussen en *sum*
 - Leg aan je moeder uit wat je doet.
 - Geniet van beroepsdeformatie.

s het niet lukt, krijg je

die je lastig vindt en ga

4. Tips

- Niet doen (tips van iemand die dit dus wel heeft gedaan...)
 - Denken dat je *alles* (al) van het onderwerp moet weten.
 - Pas feedback vragen als je zelf tevreden bent.
 - Te weinig feedback vragen of aannemen dat collega's geen zin of tijd hebben.
 - Je laten overdonderen door andere promovendi.
 - Het vervelende werk (hier: eindeloos annoteren) uitstellen, omdat het voorwerk altijd beter kan.
 - Je eigen stukken niet herlezen (ze zijn soms beter dan je denkt).
 - Niet naar activiteiten gaan die promovendi veel elkaar organiseren.
 - Niet nadenken over de toekomst. (Wat ga je erna doen?)

Dank voor de aandacht.

Alex Reuneker (a.reuneker@hum.leidenuniv.nl)